

Bilag

Rollefordeling mellem Socialtilsyn og Kommune på plejefamilieområdet

Børn, Unge, Kultur og Fritid
Centrumpladsen 7, 2. sal
5700 Svendborg

sandra.salman@svendborg.dk

Socialtilsynets opgave

Det følger af socialtilsynslovens § 7, stk. 1 og § 4, at socialtilsynet varetager godkendelsen af generelt godkendte plejefamilier og fører det driftsorienterede tilsyn med dem.

20. marts 2019

Formålet med det driftsorienterede tilsyn er både at føre kontrol med forholdene i plejefamilien og at indgå i dialog med plejefamilien med henblik på at sikre, at barnet eller den unge i familiepleje får en indsats af høj kvalitet, som bidrager til at skabe en reel og positiv forskel for plejebarnet, jf. servicelovens § 46.

Afdeling:
Ref.

Socialtilsynet vurderer plejefamiliens kvalitet inden for 8 temaer, herunder sundhed og trivsel, kompetencer, samt familiestruktur og familiedynamik, hvoraf de 7 er udfoldet i kvalitetsmodellen i socialtilsynslovens § 6. Kvalitetsmodellen er et centralt dialogredskab, som giver et systematisk og målrettet udgangspunkt for socialtilsynets samlede faglige vurdering af plejefamiliernes kvalitet.

Hvis socialtilsynet vurderer, at plejefamilien ikke længere har den fornødne kvalitet til at være plejefamilie, kan socialtilsynet give plejefamilien påbud om at rette op på forhold af betydning for at kunne opretholde godkendelsen. Hvis det ikke sker, kan socialtilsynet i sidste ende trække plejefamiliens godkendelse, og så vil det være op til den anbringende kommune at finde et nyt sted til plejebarnet eller den unge. Inden socialtilsynet træffer afgørelse om fx påbud eller ophør af godkendelse, skal tilsynet indgå i dialog med plejefamilien for at give den mulighed for at rette op på de forhold, der ligger til grund for socialtilsynets overvejelser om fx et påbud.

Hvis socialtilsynet i forbindelse med tilsynet finder, at et barn eller en unges behov for støtte har ændret sig, så tilsynet vurderer, at den konkrete plejefamilie ikke længere er kvalificeret til at varetage opgaven, må socialtilsynet orientere den anbringende kommune om dette. Det vil så være op til kommunen at sikre sig, at barnet får den tilstrækkelige hjælp enten ved at tildele plejefamilien supplerende støtte og kurser eller ved at ændre anbringelsesstedet. For at sikre sammenhæng mellem det tilsyn, som socialtilsynet udfører, og det tilsyn, som anbringende kommune udfører, er der en gensidig forpligtelse for det driftsorienterede tilsyn og det personrettede tilsyn til at underrette hinanden om

bekymrende forhold, jf. socialtilsynslovens § 10 og servicelovens §§ 153 og 154.

Den anbringende kommunes opgave

Den anbringende kommune skal, med udgangspunkt i barnets eller den unges handleplan, finde den rette plejefamilie.

Det er den anbringende kommune der træffer afgørelse om at barnet eller den unge skal anbringes i en plejefamilie, og om hvilken plejefamilie anbringelsen skal ske i. Det er også den anbringende kommune der træffer afgørelse om skift af anbringelsessted eller ophør af en anbringelse.

Den anbringende kommune kan udstede konkrete plejefamilie godkendelser, i tilfælde hvor et konkret barn skal anbringes i en konkret plejefamilie.

Den 01.07 2019 indtræder lovændringen ” Mere kvalitet i plejefamilierne ” hvorefter denne opgave overgår til Socialtilsynet. Fra den 01.07.2019 har kommunen kun lovhjemmel til at godkende netværksplejefamilier.

Socialtilsynet skal, efter anmodning fra den anbringende kommune, bistå den anbringende kommune med at matche plejefamilien og barnet eller den unge.

Den anbringende kommune skal sikre at plejefamilierne får den fornødne støtte, kurser, efteruddannelse og supervision i overensstemmelse med plejeopgavens omfang. Plejefamilierne har både en ret og pligt til uddannelse og supervision jf. serviceloven og socialtilsynsloven.

Den anbringende kommune skal efter serviceloven § 148 føre personrettet tilsyn med barnets eller den unges forhold, når den unge er anbragt uden for hjemmet. Det personrettede tilsyn foretages minimum 2 gange årligt.

Det personrettede tilsyn indebærer, at kommunen skal følge op på, om plejefamilien fortsat opfylder det i handleplanen definerede behov hos barnet eller den unge, om plejefamilien behandler det anbragte barn eller den unge hensigtsmæssigt i forhold til barnets eller den unges problemstillinger og behov, og at barnet eller den unge trives og udvikler sig positivt. Det personrettede tilsyn skal som udgangspunkt bl.a. bestå i en samtale med barnet eller den unge, der så vidt muligt gennemføres uden tilstedeværelse af plejefamilien.

Indgåelse af aftale om plejeforhold

Det er den anbringende kommune, der indgår kontrakten med plejefamilien om det enkelte barns ophold. Selv om det er en hel familie, der indgår i plejeforholdet, omfatter kontrakten rent juridisk kun én person.

Familieplejekontrakten er den skriftlige aftale mellem den anbringende kommune og plejefamilien. Det er kontrakten, der regulerer forholdet mellem de to parter, og dermed er det retslige grundlag for forholdet. Familieplejekontrakten kan ikke sammenlignes med en ansættelseskontrakt, idet plejefamilien ikke er lønmodtager¹.

Inden den anbringende kommune indgår en kontrakt om et plejeforhold, skal kommunen sikre sig, at plejefamilien har den fornødne godkendelse og er bekendt med de forudsætninger og begrænsninger, der følger med indgåelse af plejeforholdet. Herunder hører blandt andet at træffe aftale med plejefamilien om anbringelsens forventede varighed og om særlige forhold vedrørende plejebarnets behandling, uddannelse m.v.

Familieplejekontrakten omfatter indsatsen fra hele plejefamilien, hvilket gør forholdet atypisk sammenlignet med et kommunalt ansættelsesforhold. Plejefamilierne er ikke omfattet af de almindelige ansættelsesretlige regler, som gælder for kommunalt ansat personale.

I familieplejekontrakten skal fremgå hvilke retningslinjer, der er lagt for plejeforholdet, herunder hvilke rettigheder og forpligtelser plejefamilien har, omfanget af plejeforældrenes erhvervsarbejde sideløbende med plejeforholdet og antallet af børn i plejefamilien m.v. samt aftale om plejefamiliens honorering. Kontrakten skal endvidere være afstemt med den fastlagte handleplan for plejebarnet.

Vurdering i forhold til Trivselsundersøgelse

Trivselsundersøgelser for kommunalt ansatte er reguleret i Aftale om trivsel og sundhed på arbejdspladserne, mellem KL og Forhandlingsfællesskabet. Trivselsaftalen fra overenskomsten 2008 forpligter alle kommuner til at måle medarbejdernes tilfredshed og trivsel mindst hvert tredje år. Aftalen omfatter alle ansatte inden for

Forhandlingsfælleskabets forhandlingsområde.

Efter KL's vurdering jf. notat "Familieplejere – ansatte eller selvstændige" af 10 december 2015, kan Familieplejere ikke betragtes som ansatte i kommunerne.

"Det er KL's vurdering at familieplejere efter en sædvanlig standardkontrakt med en kommune om anbringelse af et barn i ansættelses- og arbejdsretlig samt forvaltningsretlig henseende ikke kan betragtes som ansatte i kommunerne, men skal anses som selvstændige. Der gælder dog den modifikation, at kommunen skal partshøre en familieplejer, når kontrakten bringes til ophør, hvis kommunens opsigelse er begrundet i forhold, der bebrejdes familieplejeren"

Det fremgår tillige af notatet at;

"Efter KL's opfattelse er hele grundtanken med plejefamilien som anbringelsessted, at familien fastholdes som almindelig familie, der skaber nære, trygge og familiemæssige rammer for det anbragte barn. Hvis den anbringende kommune eller socialtilsynet skulle have instruktionsbeføjelse over for plejefamilien, ville en plejefamilie meget snart blive en lille kommunal anbringelsessatellit, hvor familiens ret til selv at bestemme over familiens eget liv, ville være styret af henholdsvis den anbringende kommunes og socialtilsynets indblanding."

Plejefamilierne betragtes ikke som ansatte, og er ikke omfattet af Trivselsaftalen.

Svendborg Kommune har i praksis ingen instruktionsbeføjelser overfor plejefamilien, men alene bemyndigelse til et personrettet tilsyn jf. servicelovens § 148, mens Socialtilsynet godkender og fører det driftsorienterede tilsyn med plejefamilier jf. Socialtilsynsloven § 4, stk. 1.